

In aansluiting met de artikels verschenen onder dezelfde hoofding in de nummers 1959/5 en 1960/1 volgt hieronder het derde en laatste artikel over de fiscale wetten van 15 juli 1959.

3

P. DELAFONTAINE
Advokaat

FISKALE WETTEN

strekken- de tot het BEGUNSTIGEN van de EKONOMISCHE AKTIVITEIT

III. - DE WET VAN 15 JULI 1959 TOT BEVORDERING VAN DE OP- SLORPING OF DE FUSIE VAN VENNOOTSCHAPPEN EN DE INBRENG VAN BEDRIJFSTAK- KEN

I. - DOEL VAN DE WETGEVER

De wetgever heeft op het oog de aanpassing van de Belgische economie aan de vereisten van de Gemeenschappelijke Markt en ook het economisch herstel.

Koncentratie van bedrijven, vooral dan de horizontale concentratie van bedrijven die gelijkaardige of komplementaire produkten fabriceren, bevordert de produktiviteit en de volledige tewerkstelling. Koncentratie vergt veelal het samensmelten van bedrijven en juist dit wordt belemmerd door fiscale maatregelen.

Inderdaad, fusie of opslorping van bedrij-

ven impliceert dat het opgeslorpte of de samengesmolten bedrijven die meestal de rechtsvorm hebben van een vennootschap, geliquideerd worden en juridisch « afsterven ». Dit sterfgeval brengt in de eerste plaats mee dat de balans wordt opgemaakt, en dan meestal blijkt dat de eindopbrengst veel meer bedraagt dan het maatschappelijk kapitaal dat vele jaren vroeger bij de stichting werd ingebracht.

Ingevolge art. 15, § 2, wordt dit « overschot » van het maatschappelijk « bezit » op het maatschappelijk kapitaal — dat verdeeld wordt — belast, nadat een bepaald coëfficiënt werd toegepast op het maatschappelijk kapitaal, hetgeen aldus het te belasten overschot vermindert.

Evenwel geven deze revalorisatie-coëfficiënten niet de juiste daling van de koopkracht van onze munt weer, en deze waardevermindering wordt nooit juist verrekend.

Anderzijds zijn de aandelen welke de opslorpende vennootschap of de nieuwe ven-

nootschap welke uit de fusie van twee of meer oude vennootschappen is ontstaan, in ruil geeft voor de « oude aandelen », steeds hoger in waarde, en voor de rechtspersonen die deze aandelen in portefeuille krijgen, betekent dit steeds een winst.

Om deze moeilijkheden uit de weg te ruimen, werd onderhavige wet gestemd.

II. - WELKE VERRICHTINGEN WORDEN VRIJGESTELD ?

A) De verdeling van het maatschappelijk vermogen van de vennootschappen met rechtspersoonlijkheid, waarvan tot de ontbinding wordt overgegaan, met het oog op de opslorping of de fusie ervan.

Normaal zou bij vereffening van een kapitaalvennootschap (N.V. vooral) het overschot op het maatschappelijk kapitaal dat nog terug te betalen is, en na revalorisatie ervan door de coëfficiënten voorzien bij art. 15, § 2, en dat verdeeld wordt, moeten belast worden in de Mobiliënbelasting en Nationale Crisisbelasting.

Zo het gaat om een personenvennootschap (P.V.B.A.) zal de werkende vennoot in de Bedrijfsbelasting belast worden en de stille vennoot in de Mobiliënbelasting en Nationale Crisisbelasting.

Nu gebeurt dit niet onder volgende voorwaarden :

- 1) Zo tot de ontbinding besloten wordt met het oog op de opslorping en de fusie ervan, gedurende het tijdperk van 1 maart 1959 tot 31 december 1961. De beslissing is dus voldoende. Deze beslissing zal meestal bij authentieke akte moeten gebeuren. De administratie houdt zich aan de in het Staatsblad bekend gemaakte akte. In deze akten zal men dus van de voorgenomen fusie of opslorping moeten laten blijken.
- 2) De opslorpende of de uit de fusie ontstane vennootschap moet haar maatschappelijke zetel of haar voornaamste bestuursinrichting in België hebben. Er kunnen dus wel buitenlandse vennootschappen opgeslorpt worden zo de opslorpende of de nieuwe maatschappij haar zetel in België heeft.
- 3) De inbrengsten in de opslorpende vennootschap of in de uit fusie ontstane maatschappij, moet uitsluitend vergoed

worden in deelbewijzen of aandelen in de opslorpende of nieuwe vennootschap. Een onbelangrijke opleg in speciën zal geduld worden.

- 4) De opslorping of fusie dient te strekken tot de verbetering van de produktiviteit, de bestrijding van de werkloosheid of de rationalisatie van het bedrijfsleven. De vervulling van deze voorwaarden zal door het Ministerie van Buitenlandse Zaken vastgesteld worden.

B) Worden eveneens vrijgesteld de meerwaarden welke de aandeelhouders of vennoten in hun rekeningen of inventarissen hebben uitgedrukt, ter gelegenheid en ten gevolge van de omruiling van hun oude aandelen (van de opgeslorpte of samengesmolten vennootschappen) tegen aandelen of delen in de opslorpende of uit fusie ontstane vennootschappen.

Deze meerwaarden belastbaar in de Bedrijfsbelasting normaal, worden vrijgesteld en beschouwd als niet verwezenlijkte meerwaarden bedoeld bij art. 27, § 2 bis b S.W. De voorwaarden aldaar vernoemd moeten dus vervuld zijn en blijven.

Het spreekt vanzelf dat deze aandeelhouders belastbaar moeten zijn in de Bedrijfsbelasting op de waardevermeerdering van de effecten in portefeuille. Het zullen dus meestal rechtspersonen zijn.

C) Worden ten slotte ook vrijgesteld : de meerwaarden die verwezenlijkt werden door een natuurlijke of rechtspersoon die van 1 maart 1959 tot 31 december 1961 een of meer takken van zijn bedrijvigheid inbrengt in een bestaande of nog op te richten rechtspersoon waarvan de maatschappelijke zetel of de voornaamste bestuursinrichting in België is gelegen. De voorwaarden onder A) genoemd, dienen hier ook vervuld.

Het gaat hier slechts om een vrijstelling in de Bedrijfsbelasting.

Inderdaad, daar het gaat om de inbreng van één of meerdere takken, wordt de rechtspersoon niet vereffend en is de M.B. niet toepasselijk, terwijl een natuurlijke persoon bij uitscheiding van bedrijf niet aan de M.B. onderworpen wordt.

Bij ontleding krijgen we volgende elementen :

- 1) Het moet gaan om een **inbreng**. Gift, verkoop, verhuring of ruiling zijn uitgesloten.

- 2) Door een natuurlijke of rechtspersoon.
- 3) Van een of verscheidene bedrijfstakken. Een bedrijfstak is een geheel dat bekwaam is om door eigen middelen te werken. Portefeuillewaarden worden steeds uitgesloten.
- 4) De inbreng moet gedaan worden door een rechtspersoon in België. De rechtspersoon zou dus gesticht worden of een kapitaalsverhoging moeten doorvoeren. De rechtspersoon zal zijn zetel of voornaamste bestuursinrichting in België moeten hebben.
- 5) De inbreng moet plaats hebben tussen 1-3-1959 en 31-12-1961.
- 6) Deze inbreng wordt uitsluitend met deelbewijzen vergoed (zie A).
- 7) De inbreng moet de produktiviteit bevorderen (zie A).

III. - HET KAPITALE IN DEZE WET, IS DAT DE BOVENGENOEMDE VRIJSTELLINGEN NIET DEFINITIEF ZIJN, MAAR SLECHTS VOORLOPIG EN IN ZEKERE ZIN FICTIEF.

De opslorping, fusie of inbreng wordt tussen haakjes geplaatst, wordt niet belast, maar de opgeslorpte of gefusioneerde vennootschappen blijven in zekere zin voortbestaan.

1) Wanneer de aandeelhouders of vennoten de bij de opslorping of fusie in ruil ontvangen delen of aandelen (van de opslorpande of uit fusie ontstane nieuwe vennootschap) realiseren, zal de meerwaarde of minderwaarde vastgesteld worden, rekening houdend met de kostwaarde der vroegere omgeruilde aandelen of delen vermeerderd met de minderwaarde of meerwaarde welke vóór of na de omruiling werden aanvaard.

De waardevermeerdering die zich voordoet bij de opslorping of fusie, blijft dus buiten beschouwing.

Om de vrijgestelde monetaire meerwaarde te berekenen moeten de gerealiseerde aandelen volgens de gewone wetgeving vijf jaar in het bezit zijn. Om deze vijf jaar te berekenen moet men vertrekken van het ogenblik der aanwerving door de opgeslorpte of gefusioneerde vennootschap.

De « aanwerving » bij opslorping of fusie valt dus buiten beschouwing.

2) Bij latere verdeling van het maatschappelijk vermogen der opslorpande maatschappij of der vennootschap ontstaan uit fusie, zal het kapitaal dat aftrekbaar is in haren hoofde en waarvan sprake in art. 15, § 2, samengesteld zijn uit het kapitaal welke vóór het ogenblik der fusie of opslorping vatbaar was voor aftrek en herschatting, verminderd of verhoogd met de kapitaalswijzigingen na de opslorping of fusie.

Het revalorisatie-coëfficiënt zal eveneens rekening houden met de stortingen of terugbetalingen van de « oude » vennootschap, alsook met deze na de opslorping gebeurd.

3) Wat de afschrijving betreft.

De opslorpande of uit fusie ontstane maatschappij, zal niet mogen afschrijven op de waarden zoals vastgesteld bij opslorping, inbreng of fusie, maar slechts op de waarden welke bestonden in hoofde der « oude » maatschappijen of in hoofde van de inbrenger.

4) Voor de berekening van de meerwaarden of minderwaarden in hoofde van de opslorpande of uit fusie ontstane maatschappij, dient men steeds de waarde van vóór de fusie of opslorping in acht te nemen.

5) Zo het gaat om portefeuillewaarden bij opslorping of fusie, dient men hetzelfde principe toe te passen.

Zo deze portefeuillewaarden tegen hogere prijs worden ingebracht, zal men achteraf slechts minderwaarden in aftrek kunnen brengen, in de mate dat de minderwaarde onder de waarde gaat die vroeger in hoofde van de opgeslorpte of gefusioneerde maatschappij was geboekt.

6) Voor de toepassing van de regel non bis in idem, dient men zich eveneens te richten naar de toestand vóór de opslorping.

7) Aftrek belastingen.

De belastingen en taxes verschuldigd door de opgeslorpte en gefusioneerde maatschappijen, en welke nog niet ingekohierd waren op het ogenblik der opslorping of fusie, maken een bedrijfslast uit in hoofde van de opslorpande of nieuwe maatschappij.

De uitleggende circulaire der administratie sluit evenwel uit dat de verliezen der opgeslorpte of gefusioneerde maatschappijen zouden mogen afgetrokken worden ingevolge art. 32 van de winsten der opslorpande of nieuwe maatschappijen.